

Утворення українських
політичних партій Галичини

Завдання уроку

- 0 Визначити складові піднесення національно – визвольного руху в Західній Україні у II половині 70-90-х років XIX століття;
- 0 Довести важливість значення проголошення ідеї політичної незалежності України;
- 0 Вчитися складати порівняльні таблиці, встановлювати причинно – наслідкові зв'язки, працювати з документами робити висновки та узагальнення;
- 0 З повагою ставитися до діячів українського національно – визвольного руху, їх ідей.

План уроку.

- 0 Виникнення та діяльність Радикальної партії.
- 0 Проголошення ідеї політичної незалежності України.
- 0 Утворення Української національної партії (УНДП).
- 0 Формування Української соціал – демократичної партії (УСДП)

Опорні поняття і дати

- 0 Опорні поняття:
- 0 Соборна держава;
- 0 Незалежність;
- 0 Політична партія;

0 Опорні дати:

- 0 1890р. – утворення Русько - Української радикальної партії;
- 0 1896р. – обґрунтування ідеї незалежності України;
- 0 1899р. – утворення Української національно – демократичної та Української соціал – демократичної партій.

0 «Ми мусимо навчитися чути себе українцями
— не галицькими, не буковинськими, а
українцями без соціальних кордонів...»

«Одвертий лист до галицької української молодезі»

І. Франко

Проблемне завдання

0 Чи є підстави говорити про переміщення наприкінці ХІХ століття центру українського руху з Наддніпрянської України в Галичину?

Актуалізація опорних знань

- 0 Що таке політична партія?
- 0 *Політична партія – добровільне об'єднання людей, які прагнуть домогтися здійснення ідей певної соціальної верстви.*
- 0 *Політична партія – найбільш активна й організована частина тієї чи іншої соціальної групи населення, яка виражає і захищає її інтереси»*
- 0 Яку українську організацію вважали прообразом політичної організації?

Причини виникнення українських партій в Західній Україні.

```
graph TD; A[Причини виникнення українських партій в Західній Україні.] --> B[Наявність демократичних принципів організації суспільного життя в Австро - Угорщині]; A --> C[наявність центрального та крайових парламентів]; A --> D[Радикалізація українського національно – визвольного руху];
```

Наявність демократичних принципів організації суспільного життя в Австро - Угорщині

наявність центрального та крайових парламентів

Радикалізація українського національно – визвольного руху

Виникнення та діяльність Радикальної партії

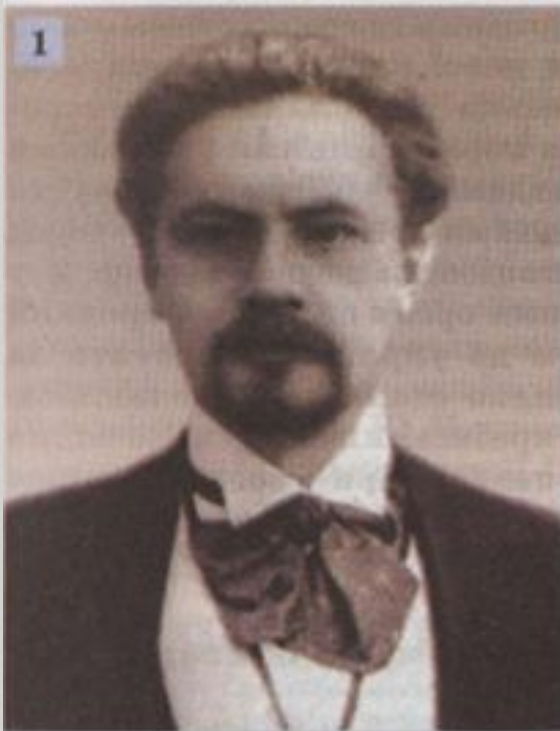
Іван Якович Франко

- 0 Українська радикальна партія (УРП) (спершу: Русько-українська радикальна партія) — політичне угруповання засноване 4 жовтня 1890 у Львові, яке виросло з радикальних молодіжних гуртків, що постали в Галичині в кінці 1870-х років під впливом Михайла Драгоманова.
- 0 Заснована з ініціативи Івана Франка, Михайла Павлика, В'ячеслава Будзиновського, Євгена Левицького, Северина Даниловича, Кирила Трильовського й інших.

Програма Радикальної партії

- 0 Опрацювати документ «3 Програми Русько – Української радикальної партії» (с.281 – 282 підручника) і визначте:
  1. Які відмінності мала радикальна течія в суспільно – політичному русі у порівнянні з москвофілами та народовцями?
  2. Які основні цілі ставила перед собою радикальна партія?

- 0 **Програмні цілі:**
- 0 **утвердження соціалізму,**
- 0 **демократизація суспільного життя,**
- 0 **перебудова Австро – Угорської імперії на засадах «правдивого автономізму»**

Проголошення ідеї політичної незалежності України.

УРП

Прихильники
самостійності
України
Ю.Бачинський

Прихильники
автономії
Західної
України у
складі Австро-
Угорщини

1895р. РУРП зазначила, що
самостійність – стратегічна мета партії.

ІСТОРИЧНЕ ДЖЕРЕЛО

На скептичне запитання «Що ж буде робити політично самостійна Україна?» Ю. Бачинський відповів:

❖ «Україна буде мати тоді свої фінанси і свої промисел, усе у своїх руках, і політику заграничну, і політику внутрішню, — буде панею у своїм домі, буде розпоряджатися в нім так, як буде уважати за найліпше, не оглядаючися на інших і не спинювана в тій роботі чужими».

«Україна уярмлена»

- 0 У 1895 році Юліан Бачинський опублікував книгу «Україна уярмлена» («Ukraina Irredenta»), в якій, на підставі аналізу еміграції українців-галичан, став першим хто обґрунтував потребу створення української соборної держави під девізом: " Вільна, велика, політично самостійна Україна, одна, нероздільна від Сяну по Кавказ! «
- 0 **Соборна держава – держава, яка об'єднує в своєму складі всі етнічні (українські) землі.**

Течії УРП

```
graph TD; A[Течії УРП] --> B[Соціалісти - народники]; A --> C[Соціалісти - марксисты]; A --> D[Радикальні народовці]; C --> E[Українська соціал – демократична партія]; D --> F[Українська національно – демократична партія];
```

Соціалісти -
народники

Соціалісти -
марксисты

Радикальні
народовці

Українська соціал
– демократична
партія

Українська
національно –
демократична
партія

Утворення УНДП та УСДП

Опрацювати пп. 3 – 4 §30 і заповніть таблицю «Перші політичні партії Західної України».

Назва політичної партії	Рік заснування	Лідери політичної партії	Програмна мета

Перші політичні партії Західної України».

Назва політичної партії	Рік заснування	Лідери політичної партії	Програмні цілі
УРП	1890	І.Франко М.Павлик, С.Данилович, Є.Левицький	утвердження соціалізму, демократизація суспільного життя, перебудова Австро – Угорської імперії на засадах «правдивого автономізму»
УНДП	1899	В.Охримович, Єлевицький, І.Франко	Боротьба за національну самостійність України
УСДП	1900	М.Ганкевич, Д.Бачинський, Р.Яросевич, С.Вітик	Побудова соціалізму через реформи та легальні парламентські форми боротьби

Закріплення

- 0 Чи є підстави говорити про переміщення наприкінці XIX століття центру українського руху з Наддніпрянської України в Галичину?